

Avicultura històrica digital: el fons de la Real Escuela de Avicultura lliure i accessible

El Servei de Biblioteques i la Facultat de Veterinària de la UAB, amb el suport de l'Associació Catalana d'Història de la Veterinària, van signar un conveni amb la REA amb l'objectiu de posar a l'abast del públic l'important fons documental que conserva aquesta entitat. Aquest acord contempla el desenvolupament de dues línies d'actuació: la digitalització de les seves publicacions periòdiques retrospectives i corrents i la concreció d'un pla informatització del seu fons. El primer d'aquests objectius ja s'ha pogut portar a terme en bona part gràcies a la convocatòria favorable de finançament per part del Ministerio de Cultura 2010 de digitalització de documentació històrica, que ha estat finançada parcialment amb fons de les institucions participants en el conveni.

La REA es una institució centenària capdavantera del sector avícola espanyol i català, que de la mà del seu fundador Salvador Castelló Carreras, va ser responsable de la implantació de l'avicultura industrial a Espanya i a terres llatinoamericanes a finals del segle XIX.

Alguns zoòlegs i naturalistes europeus havien introduït en la segona meitat del XIX races exòtiques de gallines, coloms i altres espècies d'aus de corral, fonamentalment per afició col·leccionista. A finals del XIX, concretament el 1898, s'instaurava la "Sociedad Nacional Española de Avicultura" (1898) per iniciativa d'avicultors

aficionats que criaven diferent tipus d'aviram. El seu president, Salvador Castelló, ja havia fundat, dos anys abans, la Escuela d' Arenys de Mar, que va rebre el títol de Reial per part d'una disposició de S.M. la Reina Regent el 23 de setembre de 1896.

Va ser aquest any quan es va començar a publicar la revista "Avicultura Práctica", amb una freqüència mensual i amb l'objectiu de promoure l'avicultura "... y especialmente la Gallinocultura, atrasada en España por la falta de conocimientos teórico-prácticos y esa especie de desconfianza con que se mira aquella industria, venero de riquezas en otros países y que aquí parece debe explotarse sólo en pequeña escala y como auxiliar entre la gente del campo ". [A la Prensa española, á los Agricultores y al Público en general / Redacción.- "Avicultura Práctica".- Año I (Agosto 1896) num 1, p. 1]

Una revista que és testimoni de la febre avícola que va escampar-se per tot Europa amb les activitats que van promoure les diferents societats avícoles, mitjançant concursos, exposicions, fires, i certàmens diversos. Cal destacar, entre d'altres, "Primera Exposición Nacional de Avicultura" a Barcelona (1899) i la "Feria Internacional de

Avicultura" de Madrid (1902) amb inauguració del rei Alfonso XIII i la seva Reina Mare.

Salvador Castelló va ser l'artífex principal del desenvolupament de l'avicultura espanyola i un dels membres més actius de l'avicultura europea i mundial de la primera meitat del segle XX. Les seves monografies van ser llibres de capçalera dels estudis d'avicultura que van començar a proliferar a principis del XX. Donat el seu caràcter eminentment didàctic, els estudiants del país i d'arreu del món, van poder aprofundir en el coneixement avícola i la REA va esdevenir un centre de referència mundial. La seva obra s'ha mantingut al llarg de les successives generacions de la família Castelló. En l'actualitat, de la mà del seu director, Federico Castelló, continua erigint-se en un centre capdavanter en l'àmbit de l'avicultura contemporània.

Entre les actuacions que s'han portat cal destacar la digitalització de les seves capçaleres

històriques principals: "Avicultura Práctica" (1896-1919), "Mundo Avícola" (1922-1936), així com els títols vigents: "Cunicultura" (1976-1996) i "Selecciones Avícolas" (1979-1996) - aquesta tractada en una primera fase. Totes consultables a través del nostre repositori [Dipòsit Digital de Documents DDD](#). El treball complet ha suposat la gestió de 697 números de revista i 32.000 pàgines capturades.

L'accés a tota aquesta obra impresa, de forma pública i lliure, té un gran valor tant pel que fa a la documentació disponible per la seva lliure difusió com pels continguts que es posen a l'abast dels investigadors i públic en general. Una documentació que ha de permetre avançar en la recerca i coneixement d'un sector agropecuari cabdal en la nostra àrea geogràfica, i alhora posar les bases per una renovació de la tecnologia productiva recolzada en el bagatge escrit que

conserven les pàgines que avui posem a disposició de tots.

Des de la UAB, la Biblioteca de Veterinària, l'Associació Catalana d'Història de la Veterinària i la Escuela de Avicultura que han participat en aquest projecte us animen a consultar i treballar els documents que hem posat a l'abast de tothom.

Vicenç Allué Blanch
Biblioteca de Veterinària

Fonts consultades

Avicultura : de la artesanía a la industria / Lleonart Roca, F.-Selecciones avícolas, Vol. 23, Núm. 9 (Setiembre 1981) , p. 327-339

100 años de avicultura española.- Selecciones avícolas, vol 38, num 5 (Mayo, 1996). Monogràfic Extraordinari

Breve Historia de la Real Escuela de Avicultura (avicultura.com)

Digitalización del fondo histórico de la Real Escuela de Avicultura / Allué i Blanch, Vicenç ; Pumarola Batlle, Martí .- XVIII Congreso Nacional y VII Iberoamericano de Historia de la Veterinaria Valencia 24-26 de Noviembre del 2011